

**หลักการในการแก้ไขอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียม
เกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย**

๑. ชื่อการรับฟัง

หลักการในการแก้ไขอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

๒. ผู้ได้รับผลกระทบ

๑. ราชการส่วนท้องถิ่น
๒. ประชาชน
๓. ผู้ประกอบกิจการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย
๔. หน่วยงานราชการอื่น ๆ

๓. ความเป็นมา

กระทรวงมหาดไทยได้ออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ ต่อมาได้มีการเลื่อนการบังคับใช้อัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการขนมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลออกไป ๑ ปี ตามกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ ซึ่งจะครบกำหนดในวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๙

เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจของประชาชนแต่ละท้องถิ่น ความสามารถในการจัดเก็บรายได้ และความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ของท้องถิ่นแต่ละแห่ง ดังนั้น เพื่อกำหนดเพดานอัตราค่าธรรมเนียมให้ต่ำลงหรือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีดุลพินิจในการออกข้อบังคับท้องถิ่นเพื่อกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมตามความเหมาะสมกับท้องถิ่นของตนเอง

๔. คำอธิบายหลักการ หรือประเด็นสำคัญของหลักการในการแก้ไขอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

๑. กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการเก็บ ขนมูลฝอยเฉลี่ยขั้นต่ำที่ประชาชนจ่ายได้ (รายเดือน) จากเดิมกำหนดไว้ที่ “อัตราขั้นต่ำ ๓๐ บาท” เป็น “อัตราขั้นต่ำ ๒๐ บาท”

๒. กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยต่ำกว่าอัตราที่กำหนด โดยขอคำแนะนำจากคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัด เพื่อเสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อพิจารณาให้ความเห็นกรณีความแตกต่างของพื้นที่ด้านภูมิศาสตร์เป็นผลให้ต้องกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมดังกล่าวต่ำกว่าอัตราค่าธรรมเนียมตามกฎหมายกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗

๓. กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นเก็บค่าธรรมเนียมการเก็บและขนมูลฝอย รวมทั้งค่าธรรมเนียมการกำจัดมูลฝอย เป็นรายเดือนและรายครั้ง แล้วแต่กรณี ในอัตรากึ่งหนึ่งของอัตราค่าธรรมเนียม

ที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนด จากเดิมลดให้กึ่งหนึ่งเฉพาะกรณีค่าธรรมเนียมการกำจัดมูลฝอยเท่านั้น กรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่สามารถคัดแยกมูลฝอยทั้งหมดที่มีอยู่ได้ตามประเภทของมูลฝอยในเดือนหรือครั้งที่มีการเก็บและขนมูลฝอย ดังต่อไปนี้

(๑) มูลฝอยทั่วไป มีการแยกบรรจุในภาชนะรองรับหรือถุงบรรจุโดยปิดปากถุงให้มิดชิดเพื่อส่งกำจัดอย่างถูกวิธีต่อไป

(๒) มูลฝอยอินทรีย์ มีการเข้าร่วมโครงการหรือกิจกรรมคัดแยกมูลฝอยอินทรีย์ เช่น โครงการถังขยะเปียกลดโลกร้อน จัดทำปุ๋ยหมัก หรือนำไปเลี้ยงสัตว์ในครัวเรือน หรือแยกบรรจุในภาชนะรองรับหรือถุงบรรจุโดยปิดปากถุงให้มิดชิดเพื่อส่งกำจัดอย่างถูกวิธีต่อไป

(๓) มูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ มีการเข้าร่วมโครงการหรือกิจกรรมคัดแยกมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ เช่น ธนาคารขยะ (recyclable waste bank) ผ้าป่าขยะ หรือแยกบรรจุในภาชนะรองรับหรือถุงบรรจุโดยปิดปากถุงให้มิดชิดเพื่อจัดการอย่างถูกวิธีต่อไป

(๔) มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตราย มีการแยกบรรจุในภาชนะรองรับหรือถุงบรรจุโดยปิดปากถุงให้มิดชิดเพื่อส่งกำจัดอย่างถูกวิธีต่อไป

(๕) มูลฝอยติดเชื้อ มีการแยกบรรจุในภาชนะรองรับหรือถุงบรรจุโดยปิดปากถุงให้มิดชิดเพื่อส่งกำจัดอย่างถูกวิธีต่อไป

กรณีที่อาคารหรือสถานที่ใดไม่มีมูลฝอยประเภทใดตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ได้มีการคัดแยกมูลฝอยประเภทนั้นแล้ว

๔. กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นลดค่าธรรมเนียมการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยเป็นรายเดือนและรายครั้ง แล้วแต่กรณี เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม เหตุการณ์ ภารกิจ หรือสภาพแห่งท้องที่ แต่ต้องไม่เกินร้อยละเก้าสิบของค่าธรรมเนียมการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยที่จะต้องเสีย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

๕. กำหนดให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยเป็นรายเดือนและรายครั้ง แล้วแต่กรณี โดยตัดถ้อยคำเพื่อให้ครอบคลุมถึงกรณีสาธารณภัยที่ไม่ได้เกิดจากธรรมชาติให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ซึ่งอยู่ในพื้นที่ตามประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย ตั้งแต่วันที่มีการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยจนถึงวันที่มีการประกาศวันสิ้นสุดสาธารณภัย ทั้งนี้ กรณีที่ระยะเวลาที่เกิดสาธารณภัยไม่ครบเดือนให้ปัดเป็นหนึ่งเดือน

๕. ผู้เกี่ยวข้อง

๑. ราชการส่วนท้องถิ่น
๒. ประชาชน
๓. ผู้ประกอบกิจการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย
๔. หน่วยงานราชการอื่น ๆ

๖. เหตุผลความจำเป็น

โดยที่ปัจจุบันกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ ไม่สอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจของประชาชนแต่ละท้องถิ่น ความสามารถในการจัดเก็บรายได้ และความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ของท้องถิ่นแต่ละแห่ง ดังนั้น เพื่อกำหนดเพดานอัตราค่าธรรมเนียมให้ต่ำลงหรือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีดุลพินิจในการออกข้อบังคับท้องถิ่นเพื่อกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมตามความเหมาะสมกับท้องถิ่นของตนเอง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้